

Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc.
ministerně práce a sociálních věcí
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2

V Praze dne 25. 6. 2019

Vážená paní ministryně,

vyjadřujeme velké znepokojení z aktuálního návrhu vašeho resortu ve věci revize sociálních dávek na podporu bydlení. Žádáme vás, abyste přehodnotila tento záměr a návrh stáhla z projednávání.

Váš resort připravil návrh zákona o přídavcích na bydlení, který ruší stávající dvě dávky – příspěvek na bydlení a doplatek na bydlení. Ty mají být nahrazeny novou dávkou – přídavkem na bydlení. Návrh se v době rostoucích nájmu negativně dotkne široké skupiny příjemců příspěvku na bydlení v bytech a zcela zastaví výplatu sociálních dávek obyvatelům ubytoven. Kam lidé z ubytoven půjdou však návrh neříká, stejně jako neříká, kam mají jít lidé, kteří se nově ocitnou v bytové nouzi a pro které byla zatím ubytovna jediným dostupným řešením. Šlo by o bezprecedentní zásah do systému sociálního zabezpečení, který by se dotkl stovek tisíc lidí ohrožených ztrátou bydlení a uvrhl by do bezdomovectví tisíce rodin.

Za mimořádně znepokojující považujeme skutečnost, že k takto zásadnímu kroku přistupuje váš resort bez dostatečných analytických podkladů. Váš resort svým postupem navíc porušuje Legislativní pravidla vlády, když nepředložil do meziresortního připomínkového řízení věcný záměr zákona. Návrh je z nepochopitelných důvodů projednáván ve zrychleném připomínkovém řízení a výrazně se odchyluje od záměrů představených obcím a přizvaným odborníkům na kulatých stolech letos na jaře.

Návrh vychází z mylného předpokladu, že si domácnosti v substandardním ubytování dokáží najít bydlení ve standardních bytech. Opak je pravdou. Tyto domácnosti využívají ubytovny proto, že nemají jinou možnost – na soukromém trhu s bydlením v podstatě nemají šanci a obecní sociální bydlení je zatím nedostatečné. Mimo jiné i kvůli chybějícímu zákonu o sociálním bydlení, který tato vláda slíbila připravit, ale jehož přípravu záhy vzdala.

Díky nedávným případům z Brna, Kladna či z Ústí nad Labem víme, jak náročné je včas a efektivně reagovat na uzavření bytů několika málo ubytoven. Důsledky zastavení výplaty dávek na bydlení do ubytoven v celé České republice by byly mnohonásobně horší. Systém pobytových sociálních služeb, zejména azylových domů, na takový nápor není připraven. Ohrožené domácnosti se tak místo v bytech většinou ocitnou na ulici, děti skončí v drahé institucionální péči. Důsledky ponесou obce s větším počtem obyvatel na ubytovnách. To vše jsou náklady, které váš resort při vyhodnocení možných dopadů nového zákona zcela opomenul.

Kromě rodin na ubytovnách jsou zamýšleným zákonem ohroženy i další cílové skupiny, zejména senioři ve větších městech, kteří si často dokáží udržet bydlení jen díky příspěvku na bydlení. Zamýšlená nová dávka má být totiž přísněji testovaná. Kvůli zavedení místních šetření bude její vyřízení navíc administrativně mnohem náročnější a její pobírání bude spojeno s výraznějším stigmatem. Administrativní zatížení může navíc způsobit zpoždění výplaty dávek, což může vést k výpovědím z nájmu a pádu do bezdomovectví i u osob, které nárok na dávku mít budou.

Vedle výše uvedeného obsahuje návrh zákona řadu dalších nejasností a potenciálně rizikových ustanovení. Omezení výplaty dávek obyvatelům nevyhovujících bytů de facto trestá za stav bytu nájemce namísto pronajímatele. Návrh počítá s využitím cenových map místo normativních nákladů na bydlení, přičemž způsob zjišťování tržních cen bydlení v území není vůbec domyšlen.

S ohledem na tyto a další závažné nedostatky vás žádáme o stažení návrhu zákona a přípravu takové právní úpravy, která místo posilování represe ulehčí obcím a nabídne pozitivní řešení všem lidem, kteří jsou ohroženi nedostupností bydlení. Nabízíme vám svou pomoc při přípravě a prosazování takového řešení.

S pozdravem

Armáda spásy
Asistence
ASLIDO
Asociace Dítě a rodina
Asociace nestátních neziskových organizací
Člověk v tísni
EAPN ČR
Fakulta sociálních studií Ostravské univerzity
Charita ČR
Institut pro sociální inkluzi
Jako doma
Lumos
Most k životu
Naděje
Na svobodě
Platforma pro sociální bydlení
R-Mosty
Salinger
Síť aktérů pro domov
Spolek Ulice Plzeň

Platforma pro sociální bydlení

Sdružuje přes 100 organizací a odborníků, pro které je bytová nouze každodenní starostí. Prosazujeme, aby vláda přijala zákon o sociálním bydlení, upozorňujeme na špatnou legislativu a praxi a nabízíme řešení. Pomáháme místním samosprávám a neziskovým organizacím ukončovat bezdomovectví v regionech.

Členské organizace:

Alternativa zdola, Asistence, ASLIDO, Akční skupina s lidmi bez domova, Centrom, Centrum pro komunitní práci západní Čechy, Český helsinský výbor, Darmoděj, Diakonie Apoštolská církev, EAPN ČR, Fakulta sociálních studií OU, Fokus Praha, IQ Roma Servis, Jako doma, Jekhetani Luma – Společný Svět, Kotec, Letní dům, Liga lidských práv, Maltézká pomoc, Meziproudy, Multikulturní centrum, Na svobodě, Národní ústav pro autismus, Oblastní charita Hradec Králové, Oblastní charita Vyškov, Otevřená společnost, Práh Jižní Morava, Progressive, Romea, Rytmus, Římskokatolická farnost Sokolov, Salinger, Sedmý kontinent, SKP - Centrum, Slezská Diakonie, Společnost Podané ruce, Společnost Tady a teď, Spolek Ulice Plzeň, SPOT, Statek Vlčkovice, Vteřina poté Výbor pro odškodnění romského holokaustu, Vzájemné soužití.

Jednotlivci:

Alena Augustová, Gejza Bazika, Barbora Bírová, Lída Bohmová, Jan Brabenec, Romana Bradáčová, Karel Čada, Marek Čaněk, Petra Černá, Pavel Čížinský, Ivanka Čonková, Růžena Ďordřová, Adam Fialík, Martina Fišerová, Adéla Gálová, Albert Gwendolyn, Matěj Hollan, Terezie Hradílková, Martina Hrdličková, Petra Hrubá, Jan Husák, Martin Chochola, Anna Chválová, Karolína Jelínková, Emil Jíra, Miriam Kanioková, Blanka Kissová, Jan Klusáček, David Kocman, Andrea Košanová, František Lacko, Ivan Langr, Vít Lesák, Jaromír Mára, Monika Martišková, Roman Matoušek, Petra Mazanová, Marek Mikulec, Jana Němcová, Soňa Němečková, Miloš Neubauer, Karel Novák, Jan Paleček, Markus Pape, Martin Potůček, Libor Prudký, Štěpán Ripka, Kristýna Rytířová Fuchsová, Pavel Říčan, Vojtěch Sedláček, Hedvika Schormová, Jan Sládek, Jan Snopek, Vladimír Sodomka, Radka Soukupová, Václav Strouhal, Martin Špaček, Pavlína Techlová, Kateřina Vojtíšková, Aleš Ziegler